

บทที่ ๔

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัยเรื่อง “ภาวะผู้นำตามหลักพรหมวิหารธรรมของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช” ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

๔.๑ สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

๔.๒ ขั้นตอนการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

๔.๓ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

๔.๑ สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

$\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย (Mean)

SD แทน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

t แทน t-distribution สถิติเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มตัวอย่าง ๒ กลุ่ม

F แทน F-distribution เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยมากกว่า ๒ กลุ่ม

SS แทน ผลรวมกำลังสองของคะแนน

MS แทน ค่าเฉลี่ยของผลรวมกำลังสองของคะแนน

df แทน ชั้นแห่งความเป็นอิสระ

* แทน คำนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

๔.๒ ขั้นตอนการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น ๕ ตอน ดังนี้

ตอนที่ ๑ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ ๒ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับภาวะผู้นำตามหลักพรหมวิหารธรรมของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช

ตอนที่ ๓ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับภาวะผู้นำตามหลักพรหมวิหารธรรมของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตาม สถานภาพ วุฒิการศึกษา ตำแหน่ง และประสบการณ์ในการทำงาน

ตอนที่ ๔ ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำตามหลักพรหมวิหารธรรมของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตาม สถานภาพ วุฒิการศึกษา ตำแหน่ง และประสบการณ์ในการทำงาน ต่างกัน

ตอนที่ ๕ ผลการรวบรวมบทสัมภาษณ์ภาวะผู้นำตามหลักพรหมวิหารธรรมของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช

๔.๓ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ ๑ ผลการวิเคราะห์สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ ๔.๑ จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามข้อมูลทั่วไป

ข้อมูลทั่วไป		จำนวน	ร้อยละ
๑. สถานภาพ			
	บรรพชิต	๔๐	๓๘.๘๓
	คฤหัสถ์	๖๓	๖๑.๑๗
รวม		๑๐๓	๑๐๐
๒. วุฒิการศึกษา			
	ปริญญาตรี	๗๓	๗๐.๘๗
	สูงกว่าปริญญาตรี	๓๐	๒๙.๑๓
รวม		๑๐๓	๑๐๐
๓. ตำแหน่ง			
	ผู้บริหารโรงเรียน	๑๐	๙.๗๐
	ครู	๖๓	๖๑.๑๗
	คณะกรรมการสถานศึกษา	๓๐	๒๙.๑๓
รวม		๑๐๓	๑๐๐
๔. ประสบการณ์ในการทำงาน			
	ต่ำกว่า ๑๐ ปี	๗๘	๗๕.๗๓
	๑๐ ปี ขึ้นไป	๒๕	๒๔.๒๗
รวม		๑๐๓	๑๐๐

จากตารางที่ ๔.๑ เมื่อจำแนกตามสถานภาพ พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาจังหวัด นครศรีธรรมราช ที่ตอบแบบสอบถามมีทั้งหมด ๑๐๓ รูป/คน เป็นบรรพชิต จำนวน ๔๐ รูป คิดเป็นร้อยละ ๓๘.๘๓ และเป็นคฤหัสถ์ จำนวน ๖๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๑.๑๗

วุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี มีจำนวนมากที่สุดจำนวน ๗๓ รูป/คน คิดเป็นร้อยละ ๗๐.๘๗ สูงกว่าปริญญาตรี จำนวน ๓๐ รูป/คน คิดเป็นร้อยละ ๒๙.๑๓

ตำแหน่งเป็นครูมากที่สุดจำนวน ๖๓ รูป/คน คิดเป็นร้อยละ ๖๑.๑๗ รองลงมา คณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน ๓๐ รูป/คน คิดเป็นร้อยละ ๒๙.๑๓ ส่วนผู้บริหารสถานศึกษา มีจำนวน ๑๐ รูป/คน คิดเป็นร้อยละ ๙.๗๐

ประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า ๑๐ ปี มีจำนวน ๗๘ รูป/คน คิดเป็นร้อยละ ๗๕.๗๓ ประสบการณ์ในการทำงาน ๑๐ ปีขึ้นไป จำนวน ๒๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๔.๒๗

ตอนที่ ๒ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับภาวะผู้นำตามหลักพรหมวิหารธรรมของผู้บริหาร
โรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช

ตารางที่ ๔.๒ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับภาวะผู้นำตามหลักพรหมวิหารธรรมของ
ผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช
โดยรวม

ภาวะผู้นำตามหลักพรหมวิหารธรรม	$\bar{X}$	SD	ระดับ
ภาวะผู้นำแบบมุ่งสัมพันธ์			
๑. ด้านเมตตา	๔.๐๐	๐.๔๔	มาก
๒. ด้านกรุณา	๓.๙๑	๐.๓๓	มาก
๓. ด้านมุทิตา	๓.๘๔	๐.๔๔	มาก
๔. ด้านอุเบกขา	๓.๖๕	๐.๔๘	มาก
รวมภาวะผู้นำแบบมุ่งสัมพันธ์	๓.๘๕	๐.๒๘	มาก
ภาวะผู้นำแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์			
๕. ด้านเมตตา	๓.๙๐	๐.๓๔	มาก
๖. ด้านกรุณา	๓.๘๘	๐.๔๑	มาก
๗. ด้านมุทิตา	๓.๙๕	๐.๕๐	มาก
๘. ด้านอุเบกขา	๓.๕๒	๐.๔๕	มาก
รวมภาวะผู้นำแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์	๓.๘๑	๐.๒๒	มาก
รวม	๓.๘๓	๐.๒๓	มาก

จากตารางที่ ๔.๒ พบว่า ภาวะผู้นำตามหลักพรหมวิหารธรรมของผู้บริหารโรงเรียน
พระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.83$)

ภาวะผู้นำตามหลักพรหมวิหารธรรมของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญ
ศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช ภาวะผู้นำแบบมุ่งสัมพันธ์โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.85$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า โดยผู้บริหารมีภาวะผู้นำแบบมุ่งสัมพันธ์ ด้านเมตตา
มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=4.00$) รองลงมา ภาวะผู้นำแบบมุ่งสัมพันธ์ ด้านกรุณา ($\bar{X}=3.91$) ส่วนภาวะ
ผู้นำแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ ด้านอุเบกขา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}=3.65$)

ภาวะผู้นำตามหลักพรหมวิหารธรรมของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช ภาวะผู้นำภาวะแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.83$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า โดยผู้บริหารมีภาวะผู้นำแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ ด้านมูทิตามีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}= 3.85$) รองลงมา คือ ภาวะผู้นำแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ด้านเมตตา ($\bar{X}=3.80$) ส่วนภาวะผู้นำแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ ด้านอุเบกขา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}=3.52$)

ตารางที่ ๔.๓ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับภาวะผู้นำตามหลักพรหมวิหารธรรม
ของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช
ภาวะผู้นำแบบมุ่งสัมพันธ์ด้านเมตตา

ภาวะผู้นำแบบมุ่งสัมพันธ์ด้านเมตตา	$\bar{X}$	SD	ระดับ
๑. ผู้บริหารแสดงออกถึงความรัก ความปรารถนาดีเห็นอกเห็นใจ ต่อเพื่อนร่วมงาน	๔.๑๐	๐.๖๐	มาก
๒. ผู้บริหารให้คำแนะนำและรับฟังความคิดเห็นของเพื่อน ร่วมงานด้วยความจริงใจ	๓.๙๙	๐.๕๑	มาก
๓. ผู้บริหารมีระบบมีการให้คำปรึกษา ข้อเสนอแนะวิธีการ ปฏิบัติงานที่ถูกต้องและให้คำปรึกษาเมื่อเกิดปัญหา	๓.๙๒	๐.๔๘	มาก
๔. ผู้บริหารมีเมตตาปราณีต่อเพื่อนร่วมงานด้วยความรักและเอา ใจใส่	๓.๙๙	๐.๕๙	มาก
รวม	๔.๐๐	๐.๔๔	มาก

จากตารางที่ ๔.๓ พบว่า ระดับภาวะผู้นำแบบมุ่งสัมพันธ์ด้านเมตตา ตามหลักพรหมวิหารธรรมของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.00$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารแสดงออกถึงความรัก ความปรารถนาดีเห็นอกเห็นใจต่อเพื่อนร่วมงาน มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 4.10$) รองลงมา คือ ผู้บริหารให้คำแนะนำและรับฟังความคิดเห็นของเพื่อนร่วมงานด้วยความจริงใจ และผู้บริหารมีเมตตาปราณีต่อเพื่อนร่วมงานด้วยความรักและเอาใจใส่ ($\bar{X} = 3.99$) ส่วน ผู้บริหารมีระบบมีการให้คำปรึกษา ข้อเสนอแนะวิธีการปฏิบัติงานที่ถูกต้องและให้คำปรึกษาเมื่อเกิดปัญหา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 3.92$)

ตารางที่ ๔.๔ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับภาวะผู้นำตามหลักพรหมวิหารธรรมของ
ผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช ภาวะ
ผู้นำแบบมุ่งสัมพันธ์ด้านกรุณา

ภาวะผู้นำแบบมุ่งสัมพันธ์ด้านกรุณา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
๑. ผู้บริหารแสดงออกถึงภาวะผู้นำให้ความช่วยเหลือเพื่อนร่วมงานเมื่อเกิดปัญหาในการดำรงชีวิตประจำวัน โดยการให้คำปรึกษา	๓.๘๐	๐.๔๕	มาก
๒. ผู้บริหารชี้แนะสิ่งที่เป็นประโยชน์และสิ่งที่เป็นโทษให้กับเพื่อนร่วมงานอย่างจริงจัง	๓.๙๘	๐.๗๐	มาก
๓. ผู้บริหารแสดงภาวะผู้นำต่อเพื่อนร่วมงานด้วยความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ สนใจไต่ถามทุกข์สุขตลอดจนให้ความช่วยเหลือ	๓.๙๔	๐.๕๙	มาก
๔. ผู้บริหารจัดสวัสดิการภายในสถานศึกษาเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของผู้ร่วมงาน	๓.๙๐	๐.๕๗	มาก
รวม	๓.๙๑	๐.๓๓	มาก

จากตารางที่ ๔.๔ พบว่า ระดับภาวะผู้นำแบบมุ่งสัมพันธ์ด้านกรุณา ตามหลักพรหมวิหารธรรมของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.91$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารชี้แนะสิ่งที่เป็นประโยชน์และสิ่งที่เป็นโทษให้กับเพื่อนร่วมงานอย่างจริงจัง มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X}= 3.98$) รองลงมา คือ ผู้บริหารแสดงภาวะผู้นำต่อเพื่อนร่วมงานด้วยความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ สนใจไต่ถามทุกข์สุขตลอดจนให้ความช่วยเหลือมี ($\bar{X}= 3.94$) ส่วนผู้บริหารแสดงออกถึงภาวะผู้นำให้ความช่วยเหลือเพื่อนร่วมงานเมื่อเกิดปัญหาในการดำรงชีวิตประจำวัน โดยการให้คำปรึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}= 3.80$)

ตารางที่ ๔.๕ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับภาวะผู้นำตามหลักพรหมวิหารธรรม
ของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช
ภาวะผู้นำแบบมุ่งสัมพันธ์ ด้านมฤตดา

ภาวะผู้นำแบบมุ่งสัมพันธ์ด้านมฤตดา		$\bar{X}$	SD	ระดับ
๑.	ผู้บริหารแสดงภาวะผู้นำมีการแสดงความยินดีทุกครั้งเมื่อมีการได้เลื่อนตำแหน่งหรือมีความสำเร็จก้าวหน้าในสายงาน	๓.๙๑	๐.๖๑	มาก
๒.	ผู้บริหารให้ความสำคัญกับความก้าวหน้าทางหน้าที่การงานของเพื่อนร่วมงาน	๓.๘๖	๐.๕๒	มาก
๓.	ผู้บริหารแสดงความชื่นชมยินดีเมื่อผลงานของท่านเป็นที่ยอมรับ	๓.๖๗	๐.๖๐	มาก
๔.	ผู้บริหารมีจิตใจเข้มแข็งเบิกบาน พลอยยินดี ปลื้มใจด้วยเมื่อเห็นผู้อื่นประสบความสำเร็จความเจริญในหน้าที่การงาน	๓.๙๐	๐.๖๓	มาก
รวม		๓.๘๔	๐.๔๔	มาก

จากตารางที่ ๔.๕ พบว่า ระดับภาวะผู้นำแบบมุ่งสัมพันธ์ ด้านมฤตดา ตามหลักพรหมวิหารธรรมของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.84$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารแสดงภาวะผู้นำมีการแสดงความยินดีทุกครั้งเมื่อมีการได้เลื่อนตำแหน่งหรือมีความสำเร็จก้าวหน้าในสายงาน มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X}=3.91$) รองลงมา ผู้บริหารมีจิตใจเข้มแข็งเบิกบาน พลอยยินดี ปลื้มใจด้วยเมื่อเห็นผู้อื่นประสบความสำเร็จความสุขความสำเร็จความเจริญในหน้าที่การงานมี ($\bar{X}=3.90$) ส่วน ผู้บริหารแสดงความชื่นชมยินดีเมื่อผลงานของท่านเป็นที่ยอมรับ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}=3.67$)

ตารางที่ ๔.๖ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับภาวะผู้นำตามหลักพรหมวิหารธรรม
ของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช
ภาวะผู้นำแบบมุ่งสัมพันธ์ ด้านอุเบกขา

ภาวะผู้นำแบบมุ่งสัมพันธ์ด้านอุเบกขา	$\bar{X}$	SD	ระดับ
๑. ผู้บริหารมอบหมายงานตามความรู้ความสามารถของบุคลากรของโรงเรียน	๓.๖๖	๐.๖๖	มาก
๒. ผู้บริหารมีการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบ โดยมอบหมายงานให้บุคลากรได้ปฏิบัติงานตามความรู้ ความสามารถที่เหมาะสม เป็นไปตามระเบียบของทางราชการ	๓.๕๗	๐.๗๑	มาก
๓. ผู้บริหารแสดงพฤติกรรมความมีใจเป็นกลาง เมื่อเพื่อนร่วมงานได้รับตำแหน่งหน้าที่ดีกว่า หรือทำงานประสบความสำเร็จด้วยความเต็มใจ	๓.๖๐	๐.๖๖	มาก
๔. ผู้บริหารมีพฤติกรรมแสดงออกถึงมีใจเป็นกลางเสมอไม่หวั่นไหวไปตามกระแสแห่งการนินทาสรรเสริญ ลาก เสื่อมลาก ยศ เสื่อมยศ และสุข ทุกข์	๓.๗๗	๐.๖๖	มาก
รวม	๓.๖๕	๐.๔๘	มาก

จากตารางที่ ๔.๖ พบว่า ระดับภาวะผู้นำแบบมุ่งสัมพันธ์ ด้านอุเบกขา ตามหลักพรหมวิหารธรรมของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.65$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารมีพฤติกรรมแสดงออกถึงมีใจเป็นกลางเสมอไม่หวั่นไหวไปตามกระแสแห่งการนินทาสรรเสริญ ลาก เสื่อมลาก ยศ เสื่อมยศ และสุข ทุกข์ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X}=3.77$) รองลงมา ผู้บริหารมอบหมายงานตามความรู้ความสามารถของบุคลากรของโรงเรียน ($\bar{X}=3.66$) ส่วน ผู้บริหารมีการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบ โดยมอบหมายงานให้บุคลากรได้ปฏิบัติงานตามความรู้ ความสามารถที่เหมาะสม เป็นไปตามระเบียบของทางราชการ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}=3.57$)

ตารางที่ ๔.๗ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับภาวะผู้นำตามหลักพรหมวิหารธรรมของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราชภาวะผู้นำแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ ด้านเมตตา

ภาวะผู้นำแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ด้านเมตตา	$\bar{X}$	SD	ระดับ
๑. ผู้บริหารมีเมตตาอยากให้บุคลากรมีความเจริญก้าวหน้าในหน้าที่การงาน	๔.๑๓	๐.๕๕	มาก
๒. ผู้บริหารมีเมตตาให้คำปรึกษาการทำงานแก่บุคลากรเพื่องานที่ได้รับมอบหมายไปบรรลุเป้าหมาย	๓.๘๕	๐.๖๒	มาก
๓. ผู้บริหารมีคำแนะนำให้บุคลากร มีความรักในหน้าที่การงาน เวลา และอุทิศตน ให้โรงเรียนอย่างเต็มที่	๓.๘๓	๐.๕๘	มาก
๔. ผู้บริหารเป็นผู้มีความมุ่งมั่น และมีความเพียรพยายามที่จะขับเคลื่อนนโยบายไปสู่จุดหมายที่ตั้งไว้	๓.๘๐	๐.๕๑	มาก
รวม	๓.๙๐	๐.๓๔	มาก

จากตารางที่ ๔.๗ พบว่า ระดับภาวะผู้นำแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ ด้านเมตตา ตามหลักพรหมวิหารธรรมของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.90$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารมีเมตตาอยากให้บุคลากรมีความเจริญก้าวหน้าในหน้าที่การงาน มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X}=4.13$) รองลงมาคือ ผู้บริหารมีเมตตาให้คำปรึกษาการทำงานแก่บุคลากรเพื่องานที่ได้รับมอบหมายไปบรรลุเป้าหมาย ($\bar{X}=3.85$) ผู้บริหารเป็นผู้มีความมุ่งมั่น และมีความเพียรพยายามที่จะขับเคลื่อนนโยบายไปสู่จุดหมายที่ตั้งไว้ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}=3.80$)

ตารางที่ ๔.๘ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับภาวะผู้นำตามหลักพรหมวิหารธรรมของ
ผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช
ภาวะผู้นำแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ ด้านกรุณา

ภาวะผู้นำแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ด้านกรุณา	$\bar{X}$	SD	ระดับ
๑. ผู้บริหารอุทิศเวลาในการปฏิบัติหน้าที่เต็มกำลังความสามารถ เพื่อให้งานบรรลุเป้าหมาย	๓.๗๕	๐.๕๐	มาก
๒. ผู้บริหารร่วมกันแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นภายในโรงเรียนเพื่อให้ งานต่างๆ ดำเนินการอย่างราบรื่น	๓.๘๗	๐.๗๑	มาก
๓. ผู้บริหารให้ความช่วยเหลือ และช่วยแก้ปัญหาเมื่อประสบ ปัญหาในการทำงาน จนงานนั้นสำเร็จผล	๓.๘๕	๐.๕๘	มาก
๔. ผู้บริหารมีการจัดระเบียบและแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับ งานของโรงเรียนตามระยะแผนปฏิบัติงาน	๔.๐๕	๐.๖๒	มาก
รวม	๓.๘๘	๐.๔๑	มาก

จากตารางที่ ๔.๘ พบว่า ระดับภาวะผู้นำแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ ด้านกรุณา ตามหลักพรหม
วิหารธรรมของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช
โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.88$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารมีการจัดระเบียบและแนวทางปฏิบัติ
เกี่ยวกับงานของโรงเรียนตามระยะแผนปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X}=4.05$) รองลงมา ผู้บริหาร
ร่วมกันแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นภายในโรงเรียนเพื่อให้งานต่างๆ ดำเนินการอย่างราบรื่น ($\bar{X}=3.87$)
ส่วนผู้บริหารอุทิศเวลาในการปฏิบัติหน้าที่เต็มกำลังความสามารถเพื่อให้งานบรรลุเป้าหมาย
มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}=3.75$)

ตารางที่ ๔.๙ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับภาวะผู้นำตามหลักพรหมวิหารธรรม
ของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช
ภาวะผู้นำแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ด้านมูทิตา

ภาวะผู้นำแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ด้านมูทิตา	$\bar{X}$	SD	ระดับ
๑. ผู้บริหารจัดการโครงการพัฒนาบุคลากรอยู่เสมอเพื่อเพิ่มผลสัมฤทธิ์ในการทำงานโดยไม่ปิดกั้นโอกาส	๓.๘๕	๐.๖๓	มาก
๒. ผู้บริหารเปิดโอกาสให้บุคลากรแสดงความสามารถอย่างเต็มที่เพื่อผลสัมฤทธิ์ของงาน	๔.๑๙	๐.๕๑	มาก
๓. ผู้บริหารชื่นชมผลของการปฏิบัติงานของบุคลากรด้วยความจริงใจ	๓.๘๖	๐.๖๗	มาก
๔. ผู้บริหารจัดระเบียบหรือเกณฑ์การให้รางวัลผู้ที่ประสบความสำเร็จในการทำงานอย่างเหมาะสม	๓.๘๙	๐.๗๙	มาก
รวม	๓.๙๕	๐.๕๐	มาก

จากตารางที่ ๔.๙ พบว่า ระดับภาวะผู้นำแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ ด้านมูทิตา ตามหลักพรหมวิหารธรรมของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.95$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารเปิดโอกาสให้บุคลากรแสดงความสามารถอย่างเต็มที่เพื่อผลสัมฤทธิ์ของงาน มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X}=4.19$) รองลงมา ผู้บริหารจัดระเบียบหรือเกณฑ์การให้รางวัลผู้ที่ประสบความสำเร็จในการทำงานอย่างเหมาะสม ($\bar{X}=3.89$) ส่วน ผู้บริหารจัดการโครงการพัฒนาบุคลากรอยู่เสมอเพื่อเพิ่มผลสัมฤทธิ์ในการทำงานโดยไม่ปิดกั้นโอกาส มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}=3.85$)

ตารางที่ ๔.๑๐ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับภาวะผู้นำตามหลักพรหมวิหารธรรม
ของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช
ภาวะผู้นำแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ ด้านอุเบกขา

ภาวะผู้นำแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ด้านอุเบกขา	$\bar{X}$	SD	ระดับ
๑. ผู้บริหารแสดงภาวะผู้นำเปิดโอกาสในการเข้าถึงผู้บริหารเพื่อ ร้องเรียน หรือเมื่อประสบปัญหา รวมทั้งมีช่องทางและ กระบวนการในการอุทธรณ์หากไม่ได้รับความยุติธรรม	๓.๕๙	๐.๖๖	มาก
๒. ผู้บริหารรายงานการใช้จ่ายงบประมาณอย่างสม่ำเสมอและ ตรวจสอบได้	๓.๕๖	๐.๖๑	มาก
๓. ผู้บริหารดำเนินการทางวินัยและกำหนดลงโทษอย่างยุติธรรม	๓.๕๐	๐.๕๐	ปานกลาง
๔. ผู้บริหารยึดกฎระเบียบของโรงเรียนในการปฏิบัติงาน	๓.๔๒	๐.๕๗	ปานกลาง
รวม	๓.๕๒	๐.๕๕	มาก

จากตารางที่ ๔.๑๐ พบว่า ระดับภาวะผู้นำแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ด้านอุเบกขา ตามหลัก
พรหมวิหารธรรมของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช
โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.52$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารแสดงภาวะผู้นำเปิดโอกาสในการเข้าถึงผู้บริหาร
เพื่อร้องเรียน หรือเมื่อประสบปัญหา รวมทั้งมีช่องทางและกระบวนการในการอุทธรณ์หากไม่ได้รับ
ความยุติธรรม มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X}=3.59$) รองลงมา ผู้บริหารรายงานการใช้จ่ายงบประมาณอย่าง
สม่ำเสมอและตรวจสอบได้ ($\bar{X}=3.56$) ส่วนผู้บริหารยึดกฎระเบียบของโรงเรียนในการปฏิบัติงาน
มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}=3.42$)

ตอนที่ ๓ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับภาวะผู้นำตามหลักพรหมวิหารธรรมของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามสถานภาพ วุฒิการศึกษา ตำแหน่ง และประสบการณ์การทำงาน

ตารางที่ ๔.๑๑ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับภาวะผู้นำตามหลักพรหมวิหารธรรมของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามสถานภาพ

ภาวะผู้นำตามหลักพรหมวิหารธรรม	บรรพชิต			คฤหัสถ์		
	$\bar{X}$	SD	ระดับ	$\bar{X}$	SD	ระดับ
ภาวะผู้นำแบบมุ่งสัมพันธ์						
๑. ด้านเมตตา	๔.๐๐	๐.๔๓	มาก	๔.๐๐	๐.๔๕	มาก
๒. ด้านกรุณา	๓.๘๘	๐.๓๐	มาก	๓.๙๒	๐.๓๔	มาก
๓. ด้านมุทิตา	๓.๘๓	๐.๔๙	มาก	๓.๘๔	๐.๔๐	มาก
๔. ด้านอุเบกขา	๓.๗๒	๐.๔๗	มาก	๓.๖๑	๐.๔๙	มาก
รวมภาวะผู้นำแบบมุ่งสัมพันธ์	๓.๘๖	๐.๒๘	มาก	๓.๘๔	๐.๒๘	มาก
ภาวะผู้นำแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์						
๕. ด้านเมตตา	๓.๙๖	๐.๓๒	มาก	๓.๘๗	๐.๓๕	มาก
๖. ด้านกรุณา	๓.๘๙	๐.๓๘	มาก	๓.๘๘	๐.๔๒	มาก
๗. ด้านมุทิตา	๓.๘๘	๐.๔๖	มาก	๔.๐๐	๐.๕๒	มาก
๘. ด้านอุเบกขา	๓.๖๑	๐.๔๘	มาก	๓.๔๖	๐.๔๒	ปานกลาง
รวมภาวะผู้นำแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์	๓.๘๓	๐.๑๘	มาก	๓.๘๐	๐.๒๔	มาก
รวม	๓.๘๔	๐.๒๒	มาก	๓.๘๒	๐.๒๔	มาก

จากตารางที่ ๔.๑๑ พบว่า ภาวะผู้นำตามหลักพรหมวิหารธรรมของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช ผู้บริหารที่เป็นบรรพชิต โดยรวมทั้งสองอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.84$)

ผู้บริหารที่เป็นคฤหัสถ์ ภาวะผู้นำตามหลักพรหมวิหารธรรมของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยรวมทั้งสอง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.82$)

ภาวะผู้นำแบบมุ่งสัมพันธ์ พบว่า ผู้บริหารที่เป็นบรรพชิต มีภาวะผู้นำตามหลักพรหมวิหารธรรมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.86$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านเมตตา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=4.00$) รองลงมา ด้านกรุณา ($\bar{X}=3.88$) ส่วนด้านอุเบกขามีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}=3.72$)

ผู้บริหารโรงเรียนที่เป็นคฤหัสถ์ มีภาวะผู้นำตามหลักพรหมวิหารธรรมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.84$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านเมตตา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=4.00$) รองลงมา ด้านกรุณา ($\bar{X}=3.92$) ส่วนด้านอุเบกขามีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}=3.61$)

ภาวะผู้นำแบบมุ่งสัมฤทธิ์ พบว่า ผู้บริหารที่เป็นบรรพชิต มีภาวะผู้นำตามหลักพรหมวิหารธรรม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.83$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านเมตตา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=3.96$) รองลงมา ด้านกรุณา ($\bar{X}=3.89$) ส่วนด้านอุเบกขามีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}=3.61$)

ผู้บริหารโรงเรียนที่เป็นคฤหัสถ์ มีภาวะผู้นำตามหลักพรหมวิหารธรรมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.80$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านมุทิตา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=4.00$) รองลงมา ด้านกรุณา ($\bar{X}=3.88$) ส่วนด้านอุเบกขามีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}=3.46$)

ตารางที่ ๔.๑๒ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับภาวะผู้นำตามหลักพรหมวิหารธรรมของ
ผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช
จำแนกตาม วุฒิการศึกษา

ภาวะผู้นำตามหลักพรหมวิหารธรรม	ปริญญาตรี			สูงกว่าปริญญาตรี		
	$\bar{X}$	SD	ระดับ	$\bar{X}$	SD	ระดับ
ภาวะผู้นำแบบมุ่งสัมพันธ์						
๑. ด้านเมตตา	๓.๙๘	๐.๔๖	มาก	๔.๐๖	๐.๔๑	มาก
๒. ด้านกรุณา	๓.๙๓	๐.๓๒	มาก	๓.๘๔	๐.๓๔	มาก
๓. ด้านมุทิตา	๓.๘๘	๐.๔๔	มาก	๓.๗๓	๐.๔๓	มาก
๔. ด้านอุเบกขา	๓.๖๔	๐.๔๗	มาก	๓.๖๘	๐.๕๒	มาก
รวมภาวะผู้นำแบบมุ่งสัมพันธ์	๓.๘๖	๐.๒๗	มาก	๓.๘๓	๐.๓๐	มาก
ภาวะผู้นำแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์						
๕. ด้านเมตตา	๓.๙๐	๐.๓๕	มาก	๓.๘๙	๐.๓๔	มาก
๖. ด้านกรุณา	๓.๘๖	๐.๓๗	มาก	๓.๙๔	๐.๔๙	มาก
๗. ด้านมุทิตา	๔.๐๐	๐.๕๔	มาก	๓.๘๓	๐.๓๗	มาก
๘. ด้านอุเบกขา	๓.๕๔	๐.๔๗	มาก	๓.๔๕	๐.๓๙	ปานกลาง
รวมภาวะผู้นำแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์	๓.๘๓	๐.๒๒	มาก	๓.๗๘	๐.๒๓	มาก
รวม	๓.๘๔	๐.๒๓	มาก	๓.๘๐	๐.๒๓	มาก

จากตารางที่ ๔.๑๒ พบว่า ภาวะผู้นำตามหลักพรหมวิหารธรรมของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช ผู้บริหารโรงเรียน ที่มีวุฒิระดับปริญญาตรี โดยรวมทั้งสอง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=๓.๘๔$)

ภาวะผู้นำตามหลักพรหมวิหารธรรมของผู้บริหารโรงเรียน พระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช ผู้บริหารโรงเรียน ที่มีวุฒิกการศึกษา สูงกว่าปริญญาตรี โดยรวมทั้งสอง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=๓.๘๐$)

ผู้บริหารโรงเรียน ที่มีวุฒิกการศึกษา สูงกว่าปริญญาตรี ภาวะผู้นำแบบมุ่งสัมพันธ์ พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนที่มีวุฒิปริญญาตรี มีภาวะผู้นำตามหลักพรหมวิหารธรรมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=๓.๘๖$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านเมตตา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=๓.๙๘$) รองลงมา ด้านกรุณา ($\bar{X}=๓.๙๓$) ส่วนด้านอุเบกขามีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}=๓.๖๔$)

ผู้บริหารโรงเรียน ที่มีวุฒิการศึกษา สูงกว่าปริญญาตรี มีภาวะผู้นำตามหลักพรหมวิหารธรรมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.83$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านเมตตา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=4.06$) รองลงมา ด้านกรุณา ($\bar{X}=3.84$) ส่วนด้านอุเบกขามีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}=3.63$)

ภาวะผู้นำแบบมุ่งสัมฤทธิ์ พบว่า ผู้บริหารโรงเรียน ที่มี วุฒิปริญญาตรี มีภาวะผู้นำตามหลักพรหมวิหารธรรม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.84$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านมุทิตา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=4.00$) รองลงมา ด้านเมตตา ($\bar{X}=3.80$) ส่วนด้านอุเบกขามีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}=3.54$)

ผู้บริหารโรงเรียน ที่มี วุฒิการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไป มีภาวะผู้นำตามหลักพรหมวิหารธรรมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.80$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านกรุณา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=3.94$) รองลงมา ด้านเมตตา ($\bar{X}=3.89$) ส่วนด้านอุเบกขามีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}=3.45$)

ตารางที่ ๔.๑๓ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับภาวะผู้นำตามหลักพรหมวิหารธรรมของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตาม ตำแหน่ง

ภาวะผู้นำตามหลักพรหมวิหารธรรม	ผู้บริหารสถานศึกษา			ครู			คณะกรรมการสถานศึกษา		
	$\bar{X}$	SD	ระดับ	$\bar{X}$	SD	ระดับ	$\bar{X}$	SD	ระดับ
ภาวะผู้นำแบบมุ่งสัมพันธ์									
๑. ด้านเมตตา	๓.๙๘	๐.๔๕	มาก	๔.๐๒	๐.๔๖	มาก	๓.๙๗	๐.๔๓	มาก
๒. ด้านกรุณา	๓.๙๕	๐.๒๖	มาก	๓.๙๒	๐.๓๔	มาก	๓.๘๕	๐.๓๑	มาก
๓. ด้านมุทิตา	๓.๙๕	๐.๕๐	มาก	๓.๘๒	๐.๔๐	มาก	๓.๘๓	๐.๕๐	มาก
๔. ด้านอุเบกขา	๓.๘๓	๐.๔๗	มาก	๓.๖๐	๐.๔๘	มาก	๓.๗๑	๐.๔๙	มาก
รวมมุ่งสัมพันธ์	๓.๙๒	๐.๒๖	มาก	๓.๘๔	๐.๒๘	มาก	๓.๘๔	๐.๓๐	มาก
ภาวะผู้นำแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์									
๕. ด้านเมตตา	๔.๐๘	๐.๓๙	มาก	๓.๘๖	๐.๓๐	มาก	๓.๙๓	๐.๓๙	มาก
๖. ด้านกรุณา	๓.๙๐	๐.๓๙	มาก	๓.๙๑	๐.๔๑	มาก	๓.๘๑	๐.๔๑	มาก
๗. ด้านมุทิตา	๓.๗๘	๐.๓๘	มาก	๔.๐๖	๐.๕๒	มาก	๓.๗๘	๐.๔๔	มาก
๘. ด้านอุเบกขา	๓.๗๘	๐.๔๒	มาก	๓.๔๔	๐.๔๒	ปานกลาง	๓.๕๘	๐.๔๘	มาก
รวมมุ่งผลสัมฤทธิ์	๓.๘๘	๐.๑๔	มาก	๓.๘๒	๐.๒๑	มาก	๓.๗๘	๐.๒๖	มาก
รวม	๓.๙๐	๐.๑๙	มาก	๓.๘๓	๐.๒๒	มาก	๓.๘๑	๐.๒๖	มาก

จากตารางที่ ๔.๑๓ พบว่า ภาวะผู้นำตามหลักพรหมวิหารธรรมของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช ผู้บริหารโรงเรียน โดยรวมทั้งสอง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=๓.๙๐$)

ครู มีภาวะผู้นำตามหลักพรหมวิหารธรรมของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช โดยรวมทั้งสอง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=๓.๘๓$)

คณะกรรมการสถานศึกษา มีภาวะผู้นำตามหลักพรหมวิหารธรรมของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยรวมทั้งสองแบบ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=๓.๘๑$)

ภาวะผู้นำแบบมุ่งสัมพันธ์ พบว่า ผู้บริหารโรงเรียน มีภาวะผู้นำตามหลักพรหมวิหารธรรม โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.92$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านเมตตา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=3.98$) รองลงมาด้านกรุณา และด้านมุทิตา ($\bar{X}=3.95$) ส่วนด้านอุเบกขา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}=3.83$)

ครู มีภาวะผู้นำตามหลักพรหมวิหารธรรมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.84$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านเมตตา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=4.02$) รองลงมาด้านกรุณา ($\bar{X}=3.92$) ส่วนด้านอุเบกขา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}=3.60$)

กรรมการสถานศึกษา มีภาวะผู้นำตามหลักพรหมวิหารธรรมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.84$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านเมตตา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=3.97$) รองลงมาคือ ด้านกรุณา ($\bar{X}=3.85$) ส่วนด้านอุเบกขา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}=3.71$)

ภาวะผู้นำแบบมุ่งสัมฤทธิ์ พบว่า ผู้บริหารโรงเรียน มีภาวะผู้นำตามหลักพรหมวิหารธรรม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.88$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านเมตตา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=4.08$) รองลงมาด้านกรุณา ($\bar{X}=3.90$) ส่วนด้านมุทิตา และด้านอุเบกขา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}=3.78$)

ครู มีภาวะผู้นำตามหลักพรหมวิหารธรรมโดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.82$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านมุทิตา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=4.06$) รองลงมาด้านกรุณา ($\bar{X}=3.91$) ส่วนด้านอุเบกขา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}=3.44$)

กรรมการสถานศึกษา มีภาวะผู้นำตามหลักพรหมวิหารธรรมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.78$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านเมตตา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=3.93$) รองลงมาด้านกรุณา ($\bar{X}=3.81$) ส่วนด้านอุเบกขา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}=3.58$)

ตารางที่ ๔.๑๔ ค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับภาวะผู้นำตามหลักพรหมวิหารธรรมของ
ผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช
จำแนกตาม ประสบการณ์ในการทำงาน

ภาวะผู้นำตามหลักพรหมวิหารธรรม	ต่ำกว่า ๑๐ ปี			๑๐ ปี ขึ้นไป		
	$\bar{X}$	SD	ระดับ	$\bar{X}$	SD	ระดับ
ภาวะผู้นำแบบมุ่งสัมพันธ์						
๑. ด้านเมตตา	๔.๐๐	๐.๔๕	มาก	๔.๐๑	๐.๔๓	มาก
๒. ด้านกรุณา	๓.๘๗	๐.๓๒	มาก	๔.๐๒	๐.๓๓	มาก
๓. ด้านมุทิตา	๓.๘๓	๐.๔๓	มาก	๓.๘๕	๐.๔๕	มาก
๔. ด้านอุเบกขา	๓.๖๑	๐.๔๙	มาก	๓.๗๗	๐.๔๔	มาก
รวมภาวะผู้นำแบบมุ่งสัมพันธ์	๓.๘๓	๐.๒๘	มาก	๓.๙๑	๐.๒๘	มาก
ภาวะผู้นำแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์						
๕. ด้านเมตตา	๓.๘๙	๐.๓๗	มาก	๓.๙๓	๐.๒๒	มาก
๖. ด้านกรุณา	๓.๘๒	๐.๔๐	มาก	๔.๐๗	๐.๓๖	มาก
๗. ด้านมุทิตา	๓.๙๖	๐.๔๙	มาก	๓.๙๒	๐.๕๕	มาก
๘. ด้านอุเบกขา	๓.๕๐	๐.๔๔	มาก	๓.๕๗	๐.๔๘	มาก
รวมภาวะผู้นำแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์	๓.๗๙	๐.๒๔	มาก	๓.๘๗	๐.๑๓	มาก
รวม	๓.๘๑	๐.๒๔	มาก	๓.๘๙	๐.๑๘	มาก

จากตารางที่ ๔.๑๔ พบว่า ภาวะผู้นำตามหลักพรหมวิหารธรรมของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช ผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ในการทำงาน ต่ำกว่า ๑๐ ปี โดยรวมทั้งสอง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=๓.๘๑$)

ผู้บริหารโรงเรียนประสบการณ์ในการทำงาน ๑๐ ปีขึ้นไป ภาวะผู้นำตามหลักพรหมวิหารธรรมของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช โดยรวมทั้งสอง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=๓.๘๙$)

ภาวะผู้นำแบบมุ่งสัมพันธ์ พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนประสบการณ์ในการทำงาน ต่ำกว่า ๑๐ ปี มีภาวะผู้นำตามหลักพรหมวิหารธรรมโดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=๓.๘๓$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านเมตตา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=๔.๐๐$) รองลงมาด้านกรุณา ($\bar{X}=๓.๘๗$) ส่วนด้านอุเบกขา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}=๓.๖๑$)

ผู้บริหารโรงเรียนระสบการณ์ในการทำงาน ๑๐ ปีขึ้นไป มีภาวะผู้นำตามหลักพรหมวิหารธรรมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.91$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านกรุณา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=4.02$) รองลงมา คือ ด้านเมตตา ($\bar{X}=3.91$) ส่วนด้านอุเบกขา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}=3.77$)

ภาวะผู้นำแบบมุ่งสัมฤทธิ์ พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนระสบการณ์ในการทำงาน ต่ำกว่า ๑๐ ปี มีภาวะผู้นำตามหลักพรหมวิหารธรรม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.79$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านมูทิตา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=3.96$) รองลงมาด้านเมตตา ($\bar{X}=3.89$) ส่วนด้านอุเบกขามีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}=3.50$)

ผู้บริหารโรงเรียนระสบการณ์ในการทำงาน ๑๐ ปีขึ้นไป มีภาวะผู้นำตามหลักพรหมวิหารธรรม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.87$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านกรุณา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=4.07$) รองลงมาด้านเมตตา ($\bar{X}=3.93$) ส่วนด้านอุเบกขา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}=3.57$)

ตอนที่ ๔ ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำตามหลักพรหมวิหารธรรมของผู้บริหารโรงเรียน
พระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตาม
สถานภาพ วุฒิการศึกษา ตำแหน่ง และประสบการณ์ในการทำงาน ต่างกัน

ตารางที่ ๔.๑๕ การเปรียบเทียบภาวะผู้นำตามหลักพรหมวิหารธรรมของผู้บริหารโรงเรียน
พระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตาม
สถานภาพ

ภาวะผู้นำตาม หลักพรหมวิหาร ธรรม	สถานภาพ	n	$\bar{X}$	SD	t	Sig.
ภาวะผู้นำแบบมุ่งสัมพันธ์						
๑. ด้านเมตตา	บรรพชิต	๔๐	๔.๐๐	๐.๔๓	๐.๐๐	๑.๐๐๐
	คฤหัสถ์	๖๓	๔.๐๐	๐.๔๕		
๒. ด้านกรุณา	บรรพชิต	๔๐	๓.๘๘	๐.๓๐	-๐.๕๙	.๕๕๔
	คฤหัสถ์	๖๓	๓.๙๒	๐.๓๔		
๓. ด้านมุทิตา	บรรพชิต	๔๐	๓.๘๓	๐.๔๙	-๐.๑๑	.๙๑๐
	คฤหัสถ์	๖๓	๓.๘๔	๐.๔๐		
๔. ด้านอุเบกขา	บรรพชิต	๔๐	๓.๗๒	๐.๔๗	๑.๑๔	.๒๕๕
	คฤหัสถ์	๖๓	๓.๖๑	๐.๔๙		
รวมมุ่งสัมพันธ์	บรรพชิต	๔๐	๓.๘๖	๐.๒๘	.๖๘๑	.๔๙๗
	คฤหัสถ์	๖๓	๓.๘๔	๐.๒๘		
ภาวะผู้นำแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์						
๕. ด้านเมตตา	บรรพชิต	๔๐	๓.๙๖	๐.๓๒	๑.๓๒	.๑๘๘
	คฤหัสถ์	๖๓	๓.๘๗	๐.๓๕		
๖. ด้านกรุณา	บรรพชิต	๔๐	๓.๘๙	๐.๓๘	๐.๑๓	.๘๙๙
	คฤหัสถ์	๖๓	๓.๘๘	๐.๔๒		
๗. ด้านมุทิตา	บรรพชิต	๔๐	๓.๘๘	๐.๔๖	-๑.๒๔	.๒๑๗
	คฤหัสถ์	๖๓	๔.๐๐	๐.๕๒		
๘. อุเบกขา	บรรพชิต	๔๐	๓.๖๑	๐.๔๘	๑.๖๓	.๑๐๖
	คฤหัสถ์	๖๓	๓.๔๖	๐.๔๒		
รวมมุ่งผลสัมฤทธิ์	บรรพชิต	๔๐	๓.๘๓	๐.๑๘	.๒๗๔	.๗๘๕
	คฤหัสถ์	๖๓	๓.๘๐	๐.๒๔		
รวม	บรรพชิต	๔๐	๓.๘๔	๐.๒๒	๐.๕๐	.๖๒๑
	คฤหัสถ์	๖๓	๓.๘๒	๐.๒๔		

จากตารางที่ ๔.๑๕ พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาจังหวัด นครศรีธรรมราช ที่มีสถานภาพต่างกัน มีภาวะผู้นำตามหลักพรหมวิหารธรรม โดยรวม ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .๐๕

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้บริหารที่มีสถานภาพต่างกันมีภาวะผู้นำแบบมุ่งสัมพันธ์ ด้านเมตตา ด้านกรุณา ด้านมุทิตา ด้านอุเบกขา และภาวะผู้นำแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ด้านเมตตา ด้านกรุณา ด้านมุทิตา ด้านอุเบกขา ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ ๔.๑๖ การเปรียบเทียบภาวะผู้นำตามหลักพรหมวิหารธรรมของผู้บริหารโรงเรียน
พระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตาม
วุฒิการศึกษา

ภาวะผู้นำตาม หลักพรหมวิหารธรรม	วุฒิการศึกษา	n	$\bar{X}$	SD	t	Sig.
ภาวะผู้นำแบบมุ่งสัมพันธ์						
๑. ด้านเมตตา	ปริญญาตรี	๗๓	๓.๙๘	๐.๔๖	-๘.๕๓	.๓๙๖
	สูงกว่าปริญญาตรี	๓๐	๔.๐๖	๐.๔๑		
๒. ด้านกรุณา	ปริญญาตรี	๗๓	๓.๙๓	๐.๓๒	๑.๒๗๒	.๒๐๖
	สูงกว่าปริญญาตรี	๓๐	๓.๘๔	๐.๓๔		
๓. ด้านมุทิตา	ปริญญาตรี	๗๓	๓.๘๙	๐.๔๔	๑.๕๖๖	.๑๒๑
	สูงกว่าปริญญาตรี	๓๐	๓.๗๓	๐.๔๓		
๔. ด้านอุเบกขา	ปริญญาตรี	๗๓	๓.๖๔	๐.๔๗	-๓.๒๒๙	.๗๔๓
	สูงกว่าปริญญาตรี	๓๐	๓.๖๘	๐.๕๒		
รวมมุ่งสัมพันธ์	ปริญญาตรี	๗๓	๓.๘๖	๐.๒๗	.๙๗๖	.๓๓๑
	สูงกว่าปริญญาตรี	๓๐	๓.๘๓	๐.๓๐		
ภาวะผู้นำแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์						
๕. ด้านเมตตา	ปริญญาตรี	๗๓	๓.๙๐	๐.๓๕	.๑๖๗	.๘๖๘
	สูงกว่าปริญญาตรี	๓๐	๓.๘๙	๐.๓๔		
๖. ด้านกรุณา	ปริญญาตรี	๗๓	๓.๘๖	๐.๓๗	-๙.๗๐	.๓๓๕
	สูงกว่าปริญญาตรี	๓๐	๓.๙๔	๐.๔๙		
๗. ด้านมุทิตา	ปริญญาตรี	๗๓	๔.๐๐	๐.๕๔	๑.๕๕๑	.๑๒๔
	สูงกว่าปริญญาตรี	๓๐	๓.๘๓	๐.๓๗		
๘. อุเบกขา	ปริญญาตรี	๗๓	๓.๕๔	๐.๔๗	.๙๗๗	.๓๓๑
	สูงกว่าปริญญาตรี	๓๐	๓.๔๕	๐.๓๙		
รวมมุ่งผลสัมฤทธิ์	ปริญญาตรี	๗๓	๓.๕๔	๐.๔๗	.๔๙๒	.๖๒๔
	สูงกว่าปริญญาตรี	๓๐	๓.๗๘	๐.๒๓		
รวม	ปริญญาตรี	๗๓	๓.๘๔	.๒๓	.๗๗๒	.๔๔๒
	สูงกว่าปริญญาตรี	๓๐	๓.๘๐	.๒๓		

จากตารางที่ ๔.๑๖ พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีภาวะผู้นำตามหลักพรหมวิหารธรรมโดยรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .๐๕

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้บริหารที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีภาวะผู้นำแบบมุ่งสัมพันธ์ด้านเมตตา ด้านกรุณา ด้านมุทิตา ด้านอุเบกขา และภาวะผู้นำแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ด้านเมตตา ด้านกรุณา ด้านมุทิตา ด้านอุเบกขา ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ ๔.๑๗ การเปรียบเทียบภาวะผู้นำตามหลักพรหมวิหารธรรมของผู้บริหารโรงเรียน
พระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามตำแหน่ง

ภาวะผู้นำตามหลักพรหมวิหารธรรม	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ภาวะผู้นำแบบมุ่งสัมพันธ์						
๑. ด้านเมตตา	ระหว่างกลุ่ม	.๐๖๔	๒	.๐๓๒	.๑๖๐	.๘๕๒
	ภายในกลุ่ม	๒๐.๐๖๑	๑๐๐	.๒๐๑		
	รวม	๒๐.๑๒๕	๑๐๒			
๒. ด้านกรุณา	ระหว่างกลุ่ม	.๑๓๕	๒	.๐๖๘	.๖๒๙	.๕๓๕
	ภายในกลุ่ม	๑๐.๗๕๔	๑๐๐	.๑๐๘		
	รวม	๑๐.๘๙๐	๑๐๒			
๓. ด้านมุทิตา	ระหว่างกลุ่ม	.๑๔๓	๒	.๐๗๒	.๓๗๓	.๖๘๙
	ภายในกลุ่ม	๑๙.๑๙๕	๑๐๐	.๑๙๒		
	รวม	๑๙.๓๓๙	๑๐๒			
๔. ด้านอุเบกขา	ระหว่างกลุ่ม	.๕๕๗	๒	.๒๗๙	๑.๒๘๗	.๒๘๑
	ภายในกลุ่ม	๒๓.๑๙๕	๑๐๐	.๒๓๒		
	รวม	๒๓.๗๕๒	๑๐๒			
รวมภาวะผู้นำแบบมุ่งสัมพันธ์	ระหว่างกลุ่ม	.๐๙๒	๒	.๐๔๖	.๙๓๖	.๓๙๕
	ภายในกลุ่ม	๔.๙๓๙	๑๐๐	.๐๔๙		
	รวม	๕.๐๓๑	๑๐๒			
ภาวะผู้นำแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์						
๕. ด้านเมตตา	ระหว่างกลุ่ม	.๔๒๐	๒	.๒๑๐	๑.๘๒๘	.๑๖๖
	ภายในกลุ่ม	๑๑.๔๙๗	๑๐๐	.๑๑๕		
	รวม	๑๑.๙๑๗	๑๐๒			
๖. ด้านกรุณา	ระหว่างกลุ่ม	.๒๒๕	๒	.๑๑๓	.๖๗๗	.๕๑๐
	ภายในกลุ่ม	๑๖.๖๓๐	๑๐๐	.๑๖๖		
	รวม	๑๖.๘๕๖	๑๐๒	รวม		
๗. ด้านมุทิตา	ระหว่างกลุ่ม	๑.๘๙๕	๒	.๙๔๘	๔.๐๓๔*	.๐๒๑
	ภายในกลุ่ม	๒๓.๔๘๗	๑๐๐	.๒๓๕		
	รวม	๒๕.๓๘๒	๑๐๒			

๘.ด้านอุเบกขา	ระหว่างกลุ่ม	๑.๑๒๙	๒	.๕๖๕	๒.๙๔๘	.๐๕๗
	ภายในกลุ่ม	๑๙.๑๕๓	๑๐๐	.๑๙๒		
	รวม	๒๐.๒๘๓	๑๐๒			
รวมภาวะผู้นำแบบ มุ่งผลสัมฤทธิ์	ระหว่างกลุ่ม	.๐๖๕	๒	.๐๓๓	.๔๑๓	.๖๖๓
	ภายในกลุ่ม	๗.๘๙๓	๑๐๐	.๐๗๙		
	รวม	๗.๙๕๘	๑๐๒			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	.๐๖๙	๒	.๐๓๔	.๖๕๐	.๕๒๔
	ภายในกลุ่ม	๕.๓๐๑	๑๐๐	.๐๕๓		
	รวม	๕.๓๗๐	๑๐๒			

จากตารางที่ ๔.๑๗ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มีตำแหน่งต่างกัน มีภาวะผู้นำตามหลักพรหมวิหารธรรม โดยรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .๐๕

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้บริหารที่มีตำแหน่งต่างกันมีภาวะผู้นำแบบมุ่งสัมพันธ์ด้านมุทิตา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .๐๕ ส่วนภาวะผู้นำแบบมุ่งสัมพันธ์ด้านเมตตา ด้านกรุณา ด้านอุเบกขา และภาวะผู้นำแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ด้านเมตตา ด้านกรุณา ด้านมุทิตา ด้านอุเบกขา ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ดังนั้น จึงได้ทำการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของคะแนนภาวะผู้นำตามหลักพรหมวิหารธรรมของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มีตำแหน่ง ต่างกันเป็นรายคู่ด้วยวิธีการหาผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference: LSD) ภาวะผู้นำแบบมุ่งสัมพันธ์ ด้านมุทิตา มีรายละเอียดดังแสดงในตารางที่ ๔.๑๘

ตารางที่ ๔.๑๘ การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ ภาวะผู้นำตามหลักพรหมวิหารธรรม
ของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช
จำแนกตามตำแหน่ง ด้านมุทิตา

ตำแหน่ง	$\bar{X}$	ผู้บริหาร สถานศึกษา	ครู	คณะกรรมการ สถานศึกษา
		๓.๗๘	๔.๐๖	๓.๗๘
ผู้บริหารสถานศึกษา	๓.๗๘	-	๐.๒๘	๐.๐๐
ครู	๔.๐๖		-	๐.๒๘*
คณะกรรมการสถานศึกษา	๓.๗๘			-

จากตาราง ๔.๑๘ เมื่อทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ ภาวะผู้นำตามหลักพรหม
วิหารธรรมของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า ครู
มีภาวะผู้นำตามหลักพรหมวิหารของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา
จังหวัดนครศรีธรรมราช มากกว่า คณะกรรมการสถานศึกษา อย่างมีนัยสำคัญที่ทางสถิติที่ .๐๕
ส่วนคู่อื่นๆ ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ ๔.๑๙ การเปรียบเทียบภาวะผู้นำตามหลักพรหมวิหารธรรมของผู้บริหารโรงเรียน
พระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตาม
ประสบการณ์การทำงาน

ภาวะผู้นำตาม หลักพรหมวิหารธรรม	ประสบการณ์ ในการทำงาน	n	$\bar{x}$	SD	t	sig
ภาวะผู้นำแบบมุ่งสัมพันธ์						
๑. ด้านเมตตา	ต่ำกว่า ๑๐ ปี	๗๘	๔.๐๐	๐.๔๕	-๑.๑๒๙	.
	๑๐ ปี ขึ้นไป	๒๕	๔.๐๑	๐.๔๓		
๒. ด้านกรุณา	ต่ำกว่า ๑๐ ปี	๗๘	๓.๘๗	๐.๓๒	-๒.๗๕๕*	.
	๑๐ ปี ขึ้นไป	๒๕	๔.๐๒	๐.๓๓		
๓. ด้านมุทิตา	ต่ำกว่า ๑๐ ปี	๗๘	๓.๘๓	๐.๔๓	-๑.๑๖๖	.
	๑๐ ปี ขึ้นไป	๒๕	๓.๘๕	๐.๔๕		
๔. ด้านอุเบกขา	ต่ำกว่า ๑๐ ปี	๗๘	๓.๖๑	๐.๔๙	-๑.๔๒๙	.
	๑๐ ปี ขึ้นไป	๒๕	๓.๗๗	๐.๔๔		
รวมภาวะผู้นำแบบมุ่ง สัมพันธ์	ต่ำกว่า ๑๐ ปี	๗๘	๓.๘๓	๐.๒๘	-๑.๑๒๙	.
	๑๐ ปี ขึ้นไป	๒๕	๓.๙๑	๐.๒๘		
ภาวะผู้นำแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์						
๑. ด้านเมตตา	ต่ำกว่า ๑๐ ปี	๗๘	๓.๘๙	๐.๓๗	-๑.๔๙๔	.
	๑๐ ปี ขึ้นไป	๒๕	๓.๙๓	๐.๒๒		
๒. ด้านกรุณา	ต่ำกว่า ๑๐ ปี	๗๘	๓.๘๒	๐.๔๐	-๒.๗๕๕*	.
	๑๐ ปี ขึ้นไป	๒๕	๔.๐๗	๐.๓๖		
๓. ด้านมุทิตา	ต่ำกว่า ๑๐ ปี	๗๘	๓.๙๖	๐.๔๙	.๓๖๑	.
	๑๐ ปี ขึ้นไป	๒๕	๓.๙๒	๐.๕๕		
๔. ด้านอุเบกขา	ต่ำกว่า ๑๐ ปี	๗๘	๓.๕๐	๐.๔๔	-๑.๖๘๑	.
	๑๐ ปี ขึ้นไป	๒๕	๓.๕๗	๐.๔๘		
รวมภาวะผู้นำแบบมุ่ง ผลสัมฤทธิ์	ต่ำกว่า ๑๐ ปี	๗๘	๓.๗๙	๐.๒๔	-๑.๕๖๓	.
	๑๐ ปี ขึ้นไป	๒๕	๓.๘๗	๐.๑๓		
รวม	ต่ำกว่า ๑๐ ปี	๗๘	๓.๘๑	๐.๒๔	-๑.๕๖๖	.
	๑๐ ปี ขึ้นไป	๒๕	๓.๘๙	๐.๑๘		

จากตารางที่ ๔.๑๙ พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีภาวะผู้นำตามหลักพรหมวิหารธรรมโดยรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .๐๕

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช ในด้านกรุณาแตกต่างกันนัยสำคัญทางสถิติ โดยผู้บริหารโรงเรียนมีประสบการณ์ในด้านทำงาน ๑๐ ปี ขึ้นไป มีภาวะผู้นำมากกว่าผู้บริหารที่มีประสบการณ์ทำงานต่ำกว่า ๑๐ ปี ส่วนด้านอื่นๆ พบว่า ผู้บริหารที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีภาวะผู้นำแบบมุ่งสัมพันธ์ด้านเมตตา ด้านมูทิตา ด้านอุเบกขา และภาวะผู้นำแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ด้านเมตตา ด้านมูทิตา ด้านอุเบกขา ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตอนที่ ๕ ผลการรวบรวมบทสัมภาษณ์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับภาวะผู้นำตามหลักพรหมวิหารธรรม ของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช

จากการสัมภาษณ์ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับภาวะผู้นำตามหลักพรหมวิหารธรรม สรุปได้ดังนี้

ภาวะผู้นำแบบมุ่งสัมพันธ์ คือ มุ่งปฏิสัมพันธ์ไปที่คนหรือผู้ใต้บังคับบัญชา ภาวะผู้นำแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ คือ มุ่งไปที่ผลสำเร็จของงาน โดยมองดูไปที่สถานการณ์โดยใช้หลักอุเบกขาธรรมเป็นตัวกรองสถานการณ์ ๓ สถานการณ์ กล่าวคือสถานการณ์ปกติ ผู้นำต้องมีจิตเมตตาต่อบุคคลที่เราปฏิบัติสัมพันธ์ด้วย ในสถานการณ์ตกต่ำหรือไม่ปกติ ผู้นำต้องเปลี่ยนจากจิตมีเมตตาเป็นจิตที่มีกรุณา ในกรณีที่นำขึ้นขมนำยินดี ก็เปลี่ยนจากสถานการณ์ข้างต้นทั้ง ๒ เป็นจิตมุทิตา ความสำเร็จหรือผลสัมฤทธิ์จะมุ่งไว้ที่โครงการงานไม่สำเร็จคนเป็นทุกข์ งานสำเร็จคนมีความสุข^๑

ภาวะผู้นำแบบมุ่งสัมพันธ์ตามหลักเมตตา ต้องมุ่งความสัมพันธ์หรือมุ่งคน ภาวะที่ต้องใช้ในหลักเมตตาจะใช้ในสถานการณ์ที่ปกติกล่าวคือ เมื่อผู้ใต้บังคับบัญชาอยู่ปกติก็ปรารภนาให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีความสุขโดยการ ส่งเสริม แนะนำ ให้กำลังใจ^๒ โดยที่แสดงออกถึงความรัก ยอมรับฟังความคิดเห็น ให้คำปรึกษาโดยตลอดโดยยึดหลักเมตตาเป็นหลักปรารภนาที่ดีต่อคนอื่นที่เกี่ยวข้องกับเรา ที่อยู่รอบตัวเราและขยายกว้างออกไปจนถึงสัตว์โลกทั้งหลาย ผู้นำจะต้องคิดหาทางสร้างสรรค์ ความสุขความเจริญให้แก่คนรอบข้างทุกคน^๓ ต้องมีความรักต่อผู้ใต้บังคับบัญชา เหมือนเป็นญาติพี่น้องที่ได้มาร่วมงานกัน หนักนิตเบาหน้อยต้องให้อภัย ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้ร่วมงาน ใช้เสียงส่วนใหญ่ในการตัดสินใจ โดยใช้หลักเหตุผลและผลเป็นสำคัญ เป็นผู้นำที่เปิดใจกว้าง รับฟังความคิดเห็นและให้คำปรึกษาที่ถูกต้อง มีความเมตตาปรานีต่อผู้ใต้บังคับบัญชา ไม่ใช่อำนาจไปในทางที่ผิด^๔ ผู้นำต้องมีแนวคิดช่วยเหลือ ส่งเสริมในการปฏิบัติหน้าที่ของแต่ละคน และควรเหมือนกันทุกคน^๕ ผู้นำต้องพร้อมให้คำปรึกษา สนับสนุน สนใจผู้ตามทั้งในเรื่องงานและเรื่องความเป็นอยู่ต้อง

^๑สัมภาษณ์ พระครูพรหมเขตคณารักษ์, ตำแหน่ง ประธานกลุ่มโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญ กลุ่มที่ ๒ และผู้อำนวยการโรงเรียนพระปริยัติธรรมสามัญวัดสระเรียง, เมื่อวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๘.

^๒สัมภาษณ์ พระครูพรหมเขตคณารักษ์, ตำแหน่ง ประธานกลุ่มโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญ กลุ่มที่ ๒ และผู้อำนวยการโรงเรียนพระปริยัติธรรมสามัญวัดสระเรียง, เมื่อวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๘.

^๓สัมภาษณ์ นายสุกิจ มลสวัสดิ์, ตำแหน่ง ครู โรงเรียนพระบรมธาตุพิทักษ์วิทยา, เมื่อวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๘.

^๔สัมภาษณ์ นายเจริญ มาร์ตัน, ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสำนักพระพุทธศาสนาจังหวัดนครศรีธรรมราช, เมื่อวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๕๘.

^๕สัมภาษณ์ นายเทพนิมิต กลีบกลาย, ตำแหน่ง นักวิชาการกลุ่มโรงเรียน ปส.๒, เมื่อวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๘.

สร้างบรรยากาศแห่งความปรารถนาดีต่อกัน ให้เกิดขึ้นภายในองค์กร ไม่ชิงดีชิงเด่นกัน^๖ ผู้บริหารจะต้องนึกถึงผู้ใต้บังคับบัญชา มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้บริหารโรงเรียนและผู้ใต้บังคับบัญชา^๗

ภาวะผู้นำแบบมุ่งสัมพันธ์ตามหลักกรุณา ผู้บริหารโรงเรียนนั้นจะต้องให้ความช่วยเหลือเมื่อผู้ใต้บังคับบัญชาเดือดร้อน อาจจะเป็นกรณี เจ็บป่วย หรือมีกิจจำเป็น^๘ ในสถานการณ์ที่คนรอบข้างตกต่ำ มีความเดือดร้อน ทุกข์ใจในเรื่องของงาน ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องเข้าไปแก้ไขในความเดือดร้อนไม่ให้เกิดความลำบากแก่ผู้ทำงาน ด้วยการสนับสนุนด้วยวิธีการต่างๆ ด้วยการอำนวยความสะดวก สนับสนุน อุปกรณ์ เครื่องมือให้เต็มกำลังในการทำงาน^๙ คือต้องมีกรุณาที่จะปลดปล่อยให้เขาได้พ้นจากความเดือดร้อนนั้นพึงปัญหาความเดือดร้อน แนะนำส่งเสริมแนวทางการแก้ปัญหาที่ก่อประโยชน์^{๑๐} การเป็นผู้นำที่ดีต้องมีภาวะการเป็นที่เป็นที่ปรึกษาที่ดี แนะนำไปในสิ่งที่ถูกต้อง ต้องมีการถามสารทุกข์สุกดิบ มีความห่วงใยและความรัก^{๑๑} ผู้นำต้องคอยรับฟัง ช่วยเหลือผู้ตามทั้งเรื่องงานและเรื่องส่วนตัว บางครั้งต้องเสียสละประโยชน์ส่วนตัวเพื่อประโยชน์ของผู้ใต้บังคับบัญชาเพื่อที่จะให้งานสำเร็จ^{๑๒}

ภาวะผู้นำแบบมุ่งสัมพันธ์ตามหลักมฤตดา เมื่อผู้ใต้บังคับบัญชาได้ตีมีความสำเร็จ มีความเจริญความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน ผู้นำต้องมีจิตยินดี และคอยสนับสนุนให้ส่งเสริม ให้รางวัลมองเห็นความก้าวหน้าของบุคลากร^{๑๓} ยินดีในสถานการณ์ที่เมื่อเวลาที่เขาประสบความสำเร็จ หรือไปในทางที่ดีงาม ผู้นำจะต้องมีมฤตดาให้เขาไปในทางที่ดีขึ้น ทำให้เขาได้ตีมีความสุข สนับสนุนส่งเสริมไปในทาง

^๖ สัมภาษณ์ พระมหาสมศักดิ์ ปรมานินฺท, ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนพระปริยัติธรรมวัดมะนาวหวาน, เมื่อวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๘.

^๗ สัมภาษณ์ พระมหาเกียรติศักดิ์ โสวาทิ, ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ โรงเรียนพุทธรังษีพิทยาลัย, เมื่อวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๘.

^๘ สัมภาษณ์ พระครูพิศาลคุณาทร, ตำแหน่ง หัวหน้าฝ่ายวิชาการโรงเรียนพระปริยัติธรรมวัดมะนาวหวาน, เมื่อวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๘.

^๙ สัมภาษณ์ พระครูพรหมเชตคณารักษ์, ตำแหน่ง ประธานกลุ่มโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญ กลุ่มที่ ๒ และผู้อำนวยการโรงเรียนพระปริยัติธรรมสามัญวัดสระเรียง, เมื่อวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๘.

^{๑๐} สัมภาษณ์ นายสุกิจ มลสวัสดิ์, ตำแหน่ง ครู โรงเรียนพระบรมธาตุพิทักษ์วิทยา, เมื่อวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๘.

^{๑๑} สัมภาษณ์ นายเจริญ มาร์ตัน, ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสำนักพระพุทธศาสนาจังหวัดนครศรีธรรมราช, เมื่อวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๕๘.

^{๑๒} สัมภาษณ์ พระมหาสมศักดิ์ ปรมานินฺท, ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนพระปริยัติธรรมวัดมะนาวหวาน, เมื่อวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๘.

^{๑๓} สัมภาษณ์ พระครูพรหมเชตคณารักษ์, ตำแหน่ง ประธานกลุ่มโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญ กลุ่มที่ ๒ และผู้อำนวยการโรงเรียนพระปริยัติธรรมสามัญวัดสระเรียง, เมื่อวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๘.

ที่ดี^{๑๔} ส่งเสริมให้ผู้ได้บังคับบัญชาได้มีความก้าวหน้าในชีวิต ยกย่องชมเชยในผลงานที่ความสำเร็จ มีการแสดงความยินดีในรูปแบบต่างๆ เมื่อผู้ได้บังคับบัญชาประสบความสำเร็จ^{๑๕} ผู้นำต้องสนับสนุน และส่งเสริมให้ผู้ตามเจริญก้าวหน้าในหน้าที่การงานตามลำดับ สร้างความดี ความสามัคคีเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของคนในองค์กร รู้จักสร้างขวัญและกำลังใจที่ดีให้แก่บุคลากร อย่างสม่ำเสมอและสนับสนุนความเจริญก้าวหน้าของบุคลากรอย่างเท่าเทียมกัน^{๑๖}

ภาวะผู้นำแบบมุ่งสัมพันธ์ตามหลักอุเบกขา หลักธรรมข้อนี้มีความสำคัญที่สุด เพราะต้องใช้หลักอุเบกขา เข้าไปดูสถานการณ์อย่างใกล้ชิดเพื่อสามารถวิเคราะห์สถานการณ์ ว่าผู้บริหารจะเข้าไป ให้ความรัก ให้ความช่วยเหลือ หรือแสดงความชื่นชมยินดีกับผู้ได้บังคับบัญชา^{๑๗} ผู้นำต้องมีความเสมอภาค มอบหมายงานตามความรู้ความสามารถ โดยยึดหลักของอุเบกขา คือการพิจารณาอย่างถ่วงถ่วง ไม่เอียงเอนไปฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง ตั้งมั่นอยู่ในหลักความยุติธรรม^{๑๘} ผู้นำไม่ควรเข้าไปควบคุมผู้ตามมากเกินไป ควรปล่อยให้เขาแก้ปัญหาต่างๆ ก่อน เมื่อเห็นว่าไม่ไหวแล้วจึงเข้าไปช่วยเหลือ ต้องส่งเสริมให้ผู้ตามเกิดความรู้สึกที่อยากจะทำงาน และต้องสร้างบรรยากาศให้ผู้ตามรู้สึก ว่าผู้นำพร้อมช่วยเหลือและยื่นเคียงข้างเขา^{๑๙} ผู้นำต้องวางตัวเป็นกลาง ปราศจากอคติทั้งหลาย คือไม่ลำเอียงเพราะรัก ไม่ลำเอียงเพราะหลง แต่สนับสนุนตามสมควรแก่สถานะที่เขาควรจะได้รับ^{๒๐} การมอบหมายงานในหน้าที่ของผู้บริหารต้องยึดหลักความเสมอภาค ความเป็นกลางของผู้บริหารก็เป็นปัจจัยสำคัญในการที่จะทำให้งานประสบความสำเร็จ^{๒๑}

^{๑๔} สัมภาษณ์ นายสุกิจ มลสวัสดิ์, ตำแหน่ง ครู โรงเรียนพระบรมธาตุพิทักษ์วิทยา, เมื่อวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน

^{๑๕} สัมภาษณ์ นายจรัญ มาร์ตน์, ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสำนักพระพุทธศาสนาจังหวัดนครศรีธรรมราช, เมื่อวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๕๘.

^{๑๖} สัมภาษณ์ พระมหาสมศักดิ์ ปรมานันท์, ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนพระปริยัติธรรมวัดมะนาวหวาน เมื่อวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๘.

^{๑๗} สัมภาษณ์ พระครูพรหมเขตคนารักษ์, ตำแหน่ง ประธานกลุ่มโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญ กลุ่มที่ ๒ และผู้อำนวยการโรงเรียนพระปริยัติธรรมสามัญวัดสระเรียง, เมื่อวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๘.

^{๑๘} สัมภาษณ์ พระครูพิศาลคุณาทร, ตำแหน่ง หัวหน้าฝ่ายวิชาการโรงเรียนพระปริยัติธรรมวัดมะนาวหวาน, เมื่อวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๘.

^{๑๙} สัมภาษณ์ พระมหาเกียรติศักดิ์ โสมวาที, ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ โรงเรียนพุทธรังษีพิทยาลัย, เมื่อวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๘.

^{๒๐} สัมภาษณ์ นายสุกิจ มลสวัสดิ์, ตำแหน่ง ครู โรงเรียนพระบรมธาตุพิทักษ์วิทยา, เมื่อวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

^{๒๑} สัมภาษณ์ นายจรัญ มาร์ตน์, ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสำนักพระพุทธศาสนาจังหวัดนครศรีธรรมราช, เมื่อวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๕๘.

ภาวะผู้นำแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ตามหลักเมตตา ผู้นำต้องมีความเมตตากับผู้ใต้บังคับบัญชา อย่างเท่าเทียมกัน มีการวางแผน สนับสนุน ส่งเสริมอย่างมีรูปแบบและเหตุผล^{๒๒} ผู้นำทุกท่านต้องมีสิ่งหนึ่งที่ขาดไม่ได้คือ อยากเห็นผู้ใต้บังคับบัญชาประสบผลสำเร็จ โดยการส่งเสริม สนับสนุน มอบขวัญ และกำลังใจ^{๒๓} ผู้นำต้องเพิ่มความเข้าใจ และคำนึงถึงเหตุผลของผู้ตาม ลดความเป็นตัวเองลง^{๒๔} ผู้นำต้องส่งเสริม สนับสนุนให้กำลังใจเพื่อให้ผลของงานกับบุคคลจะได้มีความสุขร่วมกัน^{๒๕}

ภาวะผู้นำแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ตามหลักกรุณา ผู้นำต้องเข้าไปแนะนำข้อขัดข้องหรืออุปสรรคต่างๆ แก่ผู้ตามโดยคำนึงถึงงานและน้ำใจเป็นสำคัญ รวมทั้งเอาใจใส่ผู้ตาม บุคลากรในองค์กร แสดงให้เห็นว่าผู้นำให้ความสนใจ^{๒๖} แสดงออกอย่างจริงใจ ช่วยเหลืออย่างเต็มความสามารถ พูดแล้วทำ^{๒๗} ผู้บริหารต้องเป็นแบบอย่างและปลูกจิตสำนึกความรักในองค์กรเพื่อให้รู้สึกว่าการเป็นของเรา จะส่งผลให้มีความสามัคคีและก่อให้เกิดความร่วมมือช่วยเหลือซึ่งกันและกัน^{๒๘} เมื่อบุคลากรไม่สามารถปฏิบัติงานได้ตามคำสั่งหรืองานที่มอบหมาย ผู้นำควรเข้าไปดูแล บอกกล่าวเพื่อจะให้เป็นไปตามมาตรฐานที่วางไว้^{๒๙}

^{๒๒} สัมภาษณ์ นายเทพนิมิต กลับลาย, ตำแหน่ง นักวิชาการกลุ่มโรงเรียน ปส.๒, เมื่อวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๘.

^{๒๓} สัมภาษณ์ พระมหาเกียรติศักดิ์ โฆสชาติ, ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ โรงเรียนพุทธรังษีพิทยาลัย, เมื่อวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๘.

^{๒๔} สัมภาษณ์ พระมหาสมศักดิ์ ปรมานินฺท, ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนพระปริยัติธรรมวัดมะนาวหวาน เมื่อวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๘.

^{๒๕} สัมภาษณ์ พระครูพิศาลคุณาทร, ตำแหน่ง หัวหน้าฝ่ายวิชาการโรงเรียนพระปริยัติธรรมวัดมะนาวหวาน เมื่อวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๘.

^{๒๖} สัมภาษณ์ พระมหาสมศักดิ์ ปรมานินฺท, ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนพระปริยัติธรรมวัดมะนาวหวาน เมื่อวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๘.

^{๒๗} สัมภาษณ์ นายเทพนิมิต กลับลาย, ตำแหน่ง นักวิชาการกลุ่มโรงเรียน ปส.๒, เมื่อวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๘.

^{๒๘} สัมภาษณ์ นายเจริญ มาร์ตัน, ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสำนักพระพุทธศาสนาจังหวัดนครศรีธรรมราช, เมื่อวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๕๘.

^{๒๙} สัมภาษณ์ พระมหาเกียรติศักดิ์ โฆสชาติ, ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ โรงเรียนพุทธรังษีพิทยาลัย, เมื่อวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๘.

^{๒๙} สัมภาษณ์ นายเจริญ มาร์ตัน, ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสำนักพระพุทธศาสนาจังหวัดนครศรีธรรมราช, เมื่อวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๕๘.

ภาวะผู้นำแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ตามหลักมูทิตา ผู้นำควรชื่นชมยินดีกับความตั้งใจในการทำงานของผู้ตาม มอบรางวัลหรือสิ่งของตามความตั้งใจทำงานของผู้ตาม^{๓๐} ผู้นำต้องเปิดโอกาสให้บุคลากรในสังกัดได้พัฒนาตัวเองอยู่เสมอ โดยส่งเข้าร่วมการอบรมต่างๆ ต้องให้โอกาสแต่ละคนได้แสดงความสามารถของตนเอง แสดงความชื่นชมผลงานผู้ใต้บังคับบัญชาต่อสาธารณชน^{๓๑} แสดงความชื่นชม ยินดี เมื่องานประสบผลสำเร็จหรือถ้างานไม่เป็นไปตามเป้าหมายก็จะไม่ตำหนิแต่จะคอยให้กำลังใจ แก้อไข ยินดีกับผลงานนั้นๆ^{๓๒}

ภาวะผู้นำแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ตามหลักอุเบกขา ผู้นำต้องปล่อยให้ผู้ตามได้เรียนรู้งานและข้อผิดพลาดของขั้นตอนการทำงานแล้วค่อยแนะนำภายหลัง และไม่ซ้ำเติมข้อผิดพลาดของผู้ตาม^{๓๓} ผู้นำต้องมองดูผู้ตามอยู่ใกล้ๆ ไม่ก้าวร้าวมากเกินไป มีใจเป็นกลางไม่มีอคติ งานสำเร็จ^{๓๔}

สรุปได้ว่า ปฏิสัมพันธ์ด้านคนออกมาสูง งานออกมาดี เรียบร้อย คนก็มีความสุข ความสัมพันธ์ด้านคนไม่สูง งานออกมาไม่เรียบร้อย คนก็มีความทุกข์ ช่วยเหลือคนๆก็ช่วยเหลืองาน

^{๓๐} สัมภาษณ์ พระมหาเกียรติศักดิ์ โฆสวาที, ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ โรงเรียนพุทธรังษีพิทยาลัย, เมื่อวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๘.

^{๓๑} สัมภาษณ์ นายเจริญ มาร์ตัน, ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสำนักพระพุทธศาสนาจังหวัดนครศรีธรรมราช, เมื่อวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๕๘.

^{๓๒} สัมภาษณ์ พระครูพิศาลคุณาทร, ตำแหน่ง หัวหน้าฝ่ายวิชาการโรงเรียนพระปริยัติธรรมวัดมะนาวหวาน, เมื่อวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๘.

^{๓๓} สัมภาษณ์ พระมหาสมศักดิ์ ปรมานินฺนที, ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนพระปริยัติธรรมวัดมะนาวหวาน, เมื่อวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๘.

^{๓๔} สัมภาษณ์ นายสุกิจ มลสวัสดิ์, ตำแหน่ง ครู โรงเรียนพระบรมธาตุพิทักษ์วิทยา, เมื่อวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๘.